

V Liberci 12. srpna 2022

Tisková zpráva

PRÁCE S AZBESTEM VE VENKOVNÍM PROSTŘEDÍ

Azbest patří mezi prokázané karcinogenní látky, pro které neexistuje bezpečná dávka. Česká legislativa má stanovený hygienický limit pro pracovní prostředí 0,1 vlákna/cm³ a pro pobytové místnosti 0,001 vlákna/cm³. Pro venkovní prostředí limit neudává.

Azbest je pro lidské zdraví nebezpečný. Nebezpečná jsou především vlákna o velikosti 5 až 8 µm, která pokud poletují v ovzduší, se mohou po vdechnutí dostat do lidského těla a proniknout až do plicních sklípků. V plicích mohou vyvolat rakovinové bujení na povrchu plic – zhoubný nádor hladké membrány, kterou jsou plíce obaleny tzv. mesotheliom, který se projeví až po značné době od expozice člověka azbestu (20-40 let). Dalším nebezpečným onemocněním je azbestóza, což je zaprášení plic azbestem, které vede k jejich zjizvení, což se projevuje dušností, sníženou vitální kapacitou plic.

Firmy a fyzické osoby podnikající, jejichž zaměstnanci budou provádět práce s materiálem obsahujícím azbest, jsou povinny dle § 41 zákona č.258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví orgánu ochrany veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů, tyto práce ohlásit min. 30 dní před jejich zahájením místně příslušné KHS. Náležitosti hlášení jsou uvedeny v §5 vyhlášky č.432/2003 Sb., KHS pak zkontroluje mj. zda jsou práce s materiálem obsahujícím azbest prováděny co nejšetrněji tzn. v kontrolovaném pásmu, kam je zakázán vstup osob bez osobních ochranných pracovních prostředků, pokud je to technicky proveditelné, zda je v kontrolovaném pásmu udržován podtlak, aby se zamezilo úniku azbestových vláken mimo kontrolovaném pásmo, zda je zřízena hygienická smyčka pro zaměstnance.

„Největší riziko v uvolňování azbestových vláken ze stavebního materiálu do ovzduší vzniká v důsledku neodborného postupu při provádění bouracích prací ve stavbách obsahujících azbest nebo výměně střešních krytin s jeho obsahem. Riziko uvolňování azbestových vláken do ovzduší se vystavujeme i při neodborném ošetření eternitové krytiny vysokotlakým vodním čističem, kdy může dojít k narušení celistvosti povrchu krytiny a tím k uvolňování azbestových vláken jak do vnějšího prostředí, tak i do vnitřního prostředí stavby,“ vysvětluje Ing. Kateřina Forysová, Ph.D., ředitelka odboru hygieny práce KHS LK a pokračuje: *„V rámci bezpečného postupu se materiál s obsahem azbestu nejprve opatří enkapsulačním nátěrem, který neplní pouze funkci fixační, ale zejména mění respirabilní azbestové vlákno na nerespirabilní tím, že mění jeho velikost a tvar; nepoužívá se žádné elektrické nářadí, které by narušovalo povrch materiálu; demontovaný materiál s obsahem azbestu se na místě demontáže balí do folie a ukládá do přistaveného kontejneru jako nebezpečný odpad; při úklidu lze používat pouze vysavače s HEPA filtry. Pracovníci, kteří tyto práce provádí, se podrobují pravidelným preventivním lékařským prohlídkám.“*

Maximální bezpečnostní opatření pro eliminaci uvolňování azbestových vláken (např. uzavřené kontrolované pásmo za podtlaku) jsou nutná zejména tam, kde jsou práce prováděny v blízkosti staveb s vnitřním chráněným prostředím pobytových místností např. zdravotnická zařízení, zařízení sociální služeb, zařízení pro výchovu a vzdělávání a stavby pro shromažďování většího počtu osob (vyhl. č.6/2003 Sb.). Vlastník nemovitosti, který se rozhodne ze své stavby materiál s obsahem azbestu odstranit nebo krytinu s obsahem azbestu čistit, by se vždy měl obrátit na odbornou firmu.

„Každý rok evidujeme přibližně kolem 10 podnětů na neodborné postupy při práci s azbestem. Oprávněných je z toto přibližně třetina. Počty ohlášených prací s azbestem se pohybují v řádu desítek. V loňském roce bylo ohlášeno 49 a podařilo se zkontrolovat 75 %, v jednom případě byla uložena sankce ve výši 10 000 Kč za neoznámení prací s azbestem na KHS a nedodržení bezpečných opatření pro zamezení šíření azbestových vláken do ovzduší. V letošním roce je zatím ohlášeno 26 prací s azbestem a kontroly probíhají,“ uzavírá Forysová.

V případě činností spojených se vznikem stavebních a demoličních odpadů s obsahem azbestu doporučujeme využít „Metodického návodu pro řízení vzniku odpadů s obsahem azbestu při provádění a odstraňování staveb a pro nakládání s nimi“, který zpracovalo Ministerstvem životního prostředí ČR v roce 2018. Jeho znění je k umístěno [webových stránkách KHS LK](#).

Zuzana Balašová
tisková mluvčí KHS LK